GIÁM ĐỐC MƯỜI BAI — SỐ ĐỐC 2462

MỖI SỐ 01 02

NGÀY THỨ TƯ 3 JUIN 1925

RESTAURATION SUR-LE-VIEUX AU YOKOHAMA
DEPOT LEGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE № 9801

	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Một năm	6 $ 00	3 $ 00	1 $ 00
Các công-sở	8 . 00	4 . 00	1 . 50
Sáu tháng	3 . 00	1 . 75	0 . 50
Ba tháng	1 . 50	1 . 00	0 . 50
Một tháng	0 . 50	0 . 35	0 . 15

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Mỗi số 0 $ 02	Ngoại-quốc 0 $ 03	Số cũ 0 $ 05

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : E. R. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-Y-LIỄN

Adresse télégraphique
TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
Tél. : THƯƠNG N° 180

ANNONCES

Des remises à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0 $ 065 de la ligne.

Une seule insertion	0 $ 20 la ligne
Par contrat annuel	—
Par centimètre et par insertion	0 $ 15 le cm
Réclame dans la 1re page	1 $ 00 la ligne
Annonces judiciaires et légales	1 $ 50 le cm

On traite à forfait pour les contrats importants.

CÓ CHÍ THÌ NÊN

Người xưa có nói: « Có chí thì nên », câu ấy truyền đến đời này, ai cũng công nhận là lời nói của một người lịch duyệt, xác lý không sai, mà suy nghiệm ra cho cùng, thì lời ấy ở đời xưa còn đúng vừa, mà ở đời nay mới thật là đúng lắm. Chưa nói đến những người có tư-tưởng viễn việt, có chí khí rộng xa, muốn lập công phi thường, để lưu danh bất hủ, có người thì không kể năm tháng, theo cho đến mãn năm suốt đời, có người thì không sợ hiểm nghèo, liều cả đến thân gia tính mệnh, ngay đến những việc thường, như là việc thi cử học hành, việc gì mà chẳng thế, miễn là lập được chí cho vững, thì cảnh-ngộ có đến thế nào đi nữa, cũng có thể vượt qua đi được, mà có ngày đạt được cái mục-đích của mình.

Có người nói: sự học là một sự rất khó khăn, tất phải mất nhiều thì giờ, chịu nhiều khổ sở đến đâu, mà nghiệp học cũng vẫn có thể theo đuổi được; bây giờ theo cách học mới, chi tiêu phải rộng, tốn kém phải nhiều, những người theo học đời nay, có thông minh hơn người, chí khí hơn người, mà lại cần phải có tiền của nữa mới được, vì muốn theo học cho đến nơi đến chốn, tất phải theo các đại học-đường ở các nơi đại đô hội, chưa kể tiền học phí đã nặng nề, lại còn đồ ăn thức dụng [cho đến sách vở bút giấy, cái gì cũng gấp năm gấp ba khi trước; những người nghèo có chí đời xưa, người thì học nhờ bóng sáng đom-đóm, người thì vừa học vừa hái củi để kiếm ăn, ở vào buổi việc học còn giản dị, thì mới có thể thành danh, chớ ở vào buổi việc học phải tốn hao ghê gớm như bây giờ, thì chưa chắc đã theo nổi được nghiệp học, hiện nay ở nước ta, đã từng thấy bao nhiêu người có chí muốn theo học, mà vì gia kế quẫn bách, cực chẳng đã phải rẽ tất rẽ ngang, khi chuyện trò với bè bạn anh em, vẫn thường phàn nàn mà tỏ ý bất mãn.

Phải; sự học bây giờ vẫn có khó khăn phí tổn hơn đời xưa thật, nhưng cái đó chỉ có thể bó buộc được những người tầm thường dung-lực, gặp được cảnh thuận thì dễ nên, gặp phải cảnh nghịch thì khó giữ, chớ đã gọi là người có chí-khí, có phách-lực, thì cảnh thuận với cảnh nghịch có khác gì, dời non tát bể cũng không lấy gì làm khó thay, huống chi là việc học; những người tuy có chí muốn học, mà nghị-lực và tinh nhẫn-nại vẫn là không đủ, mới đến nỗi vì gia-cảnh bó buộc mà chí học không thành. Cho nên quả có nghị-lực và tinh kiên-nhẫn hơn người, thì tuy gặp trở lực đến đâu, mà cách nọ không được lại bày cách kia, lâu mãi cũng có ngày đạt được mục-đích. Kia xem như một người Đức sang ở Hoa-kỳ, vốn liếng một đồng không có, không biết một tiếng Hoa-kỳ nào, ngày thì mò trai ốc để kiếm ăn, đêm thì gia công học tập, mới mười năm mà trở nên một nhà bác-học, sung chức tổng giám-đốc một đại học-đường, lại một người Hung-gia-lị, khi mới sang ở Hoa-kỳ, cũng không biết một tiếng Hoa-kỳ, mà bây giờ cũng thành ra một nhà bác-học trứ danh ở Hoa-kỳ. Mà phải nói đâu xa, ngay người Việt-Nam, cũng lắm người vì gia tư bần bạc, không thể theo đuổi được nghiệp học, thế mà tự mình mày mò lận lội vượt bể trèo non, cũng sang được đến nước Pháp, rồi cũng mày mò tìm kiếm, bách kế thiên phương, vào được trường nọ trường kia, hiện nay đã thấy chán người có bằng tốt-nghiệp ở học-đường, thỏa được tấm lòng kỳ-vọng. Nghiệm thế thì biết rằng người ta miễn là có chí thì làm việc gì cũng nên, nếu lập chí cho bền, thì cái cảnh ngộ ở bên ngoài, tưởng không có thể ngăn cản được. Vào khoảng mươi lăm năm nay, bạn thiếu-niên mình, tư chất không đến nỗi dần độn, gia kế lại rất là doanh dư, cha mẹ cũng không tiếc của tiếc công, tiền lụng gạo bị, cho con đi theo học ở nơi đô hội, hoặc có người sang du học ở nước Pháp, thế mà hiếm gì người ở dở dang dang, đi không lại về không, chỉ là một dịp để tiêu tiền, về sự học thật ít có kết quả. Vậy sự học đời nay, đồng tiền tuy cũng phải cần, mà không phải tất có tiền thì mới học được. Ngoài tiền ra lại cốt phải có thông-minh, có sức mạnh, thì mới đủ tư-cách học. Những người gặp cảnh ngộ gian nan, nên biết đó là giới có ý rèn đúc cho mình, nếu mình lập được chí mình, thì càng khốn ách, thành tựu lại càng to, há nên vì chút trở lực mà đã sinh lòng chán nản. Còn những nhà sẵn tiền sẵn bạc, muốn cho con đi du-học phương xa, nên giữ gìn cho cẩn thận, xem xét cho kỹ càng, đừng vì thương con hóa làm hại con, mất tiền mà mua lấy cái dại. Xin nhắc lời của một người lịch duyệt đời xưa đã nói: « Người ta khi trẻ tuổi, hiểu mà nhiều của thì giảm mất khôn; ngu mà nhiều của thì càng thêm hư »; và lời lịch duyệt của thời triết Tàu: « Các nơi đô-hội lớn là nơi đúc tài của người có chí, mà cũng là nơi táng được của kẻ đứng thường.

H. T. B.

Tin Trung-hoa

Việc ở Cáp-nhĩ-tân

Cứ như các báo ở Cáp-nhĩ-tân, thì mối phân-tranh của hai nước Trung-Nga về đường hỏa-xa Đông bộ Trung-hoa đã yên.

Phi-hành-gia Nhật-bản ở Bắc-kinh

Các phi hành-gia Nhật, tuy sống từ khi khởi hành ở Tokio, gặp nhiều gió xấu mãi, nhưng đã bay ra khỏi bờ cõi Nhật, và đã tới Bắc-kinh. Ngoài ngày 5 Bắc-kinh và các phi-hành gia Trung-hoa rất là hân-hạnh.

Cái phong-trào bài Nhật

Bọn thợ đinh công ở máy bọi Nhật, có bọn học-sinh đứng đầu, đến biểu tình ở tệ giới liệt quốc, lính cảnh-sát phải đàn áp ngăn cản. Chết người chết, và nhiều người bị thương.

(*Indopacifi*)

Âu-châu điện-tín

(*Havas*)

Ngày 29 Mai 1925

Việc thứ-dân nghị-viện tại Maroc

Ngày hôm qua, và ngày hôm nay, thứ-dân nghị-viện bàn lời chất vấn về việc Maroc.

Ông Painlevé và ông Briand tuyên-bố rằng nước Pháp không sai cái tiền chi hòa-bình, và bênh vực cái quyền-lợi của mình theo như giao-ước quốc-tế và các châu-quận tự ý cầu với nước Pháp bảo-hộ cho.

Nghị-viện bỏ 537 phiếu tỏ lòng tín-nhiệm.

Ngày 31 Mai 1925

Sở chi-tiêu tại nguyên-lão nghị-viện

Nguyên-lão nghị-viện bỏ 289 về sung-chuẩn sở chi-thu năm 1925. Sổ thu nhập là 32770 triệu, sổ chi-xuất là 32.600 triệu.

Tại hội-đồng các quan đại-sứ

Hội đồng các quan đại-sứ ấn định các việc bãi triệt quân bị của nước Đức phải thi-hành cho đúng với hòa ước.

Cái phong-trào bài Nhật ở Thượng hải

Thượng-hải. — Lính cảnh-sát bắn súng vào những người biểu tình bài Nhật. Sáu người chết, nhiều người bị thương. Ba chục người bị bắt.

(*Indopacifi*)

Ngày 31 Mai 1925

Nước Anh với đảng cộng-sản

Tại các cửa bể nước Anh, canh phòng cẩn mật, để ngăn ngừa những đảng cộng sản ngoại-quốc đến dự cuộc hội-nghị Glascow

Việc chính-trị nước Ba-lan

M. Thugut, phó-lòng-lý tòa nội-các là chánh hội-đồng lao-động tức chức vì hội-đồng ấy phản đối tòa nội-các

Việc Maroc tại thứ dân nghị-viện

Thứ dân nghị-viện vẫn bàn các lời chất-vấn về việc Maroc.

Ông Malvy hết sức điều-đình cho nước Pháp, và Tây-ban-nha là hai nước đều thực lòng mến sự hòa-bình, đồng-lao cộng-tác với nhau.

Ông Briand có nói cứ xem như nước Pháp chỉ giữ thế thủ chứ không hề mở thế công, thì rõ ràng nước Pháp mến sự hòa bình vậy. Trong quân-đội Riffains không phải chỉ toàn những người Riffains mà thôi đâu, nhưng lại còn những quân về công-binh hoặc đã cha chú làm gây sự khó khăn cho nước Pháp nữa. Nghị-viện công-thành hoan hô mấy lời ấy. Chỉ có những ông nghị-viện về đảng cộng sản là không mà thôi. Nghị-viện bỏ 516 về tỏ lòng tín nhiệm chính-phủ.

LỜI ĐÀN BÀ

Đối với lời dư-luận công-kích

Lời công-kích là một lời nghiêm-khắc để chữa lỗi cho mọi đường lầm lạc, nên người ta đối với lời công-kích, thường phải ấy này mà mong sửa đổi cái tâm-tính chếch-lệch của mình; để cho hợp với cái đạo-lý chung giữa xã-hội, thế là lời dư-luận công-kích chính-đáng vậy.

Còn có lời công-kích mà vì những ý-kiến tư riêng của một vài người, đối với việc đời có một đôi sự xảy ra không hợp cho mình, bèn đem lời công-kích cá-nhân để, hay là tranh giàu tranh sang, thua quyền sát thế, cũng phột lộng, hay là mình không có kiến-văn tư-tưởng cho nhiều, thấy người ta bàn xanôi rộng, cũng trương gân rán-cổ mà cãi lại; những hạng công-kích như thế, thì không đủ kể, cho nên lời công-kích phải chia ra làm hai hạng mà nghiêm xét cho rõ, nếu gặp về lời công-kích vị-kỷ, thì không nên sợ, mà lại nên khinh nữa, cổ nho có câu: « Trí thức đủ thiên, tự tin đủ thâm » nghĩa là trí thức càng cạn, thì lòng tự-tin càng sâu. Lại có câu: « Ngu nhi hiếu tự dụng, » nhàm người ngu mà mang tự dụng, là vì họ chỉ biết cái lý trong bụng của họ là phải mà thôi, chớ không biết giữa đời còn có sự-lý chi nữa, người thì sinh về đời nay, mà lại muốn trở lại làm người về đời thượng-cổ, thực là trái ngược quá vậy. Như mới rồi mà lời của ông N. X. T. công kích lại bài cảm-tưởng của tôi nói rằng: « Pasteur nhơn nan hóa, triêm-nhiễm đi sâu, không tuổi giáo-dục cũng uổng » thật là phi-lý bất-xác. Ông ta viện những lý đã cũ rích mấy mươi đời, đem ra mà đọa nạt người ta, và những lời ngạo-ngữ thế lộn cũng đem ra dùng vào văn-chương mà vi-dụ, nên tôi càng ngán-ngẩm, đã không phép gì nói năng cho xiết, cũng là không khinh bỉ, mà lại cảm-cảnh cái trí-thức học-vấn của bọn tu-mi như thế, thì trách nào ông ta đứng cho bọn nữ-lưu còn ở về cái phạm-vi hèn kém sao đặng, vì thế mà tôi lại sinh thêm cảm-tưởng chan-chứa vô hạn nữa. Người ta đối với dư-luận mà hiểu biết cái trình độ dân-trí cao thấp, nay dư-luận mà còn hủ-lậu đương ấy, thì sự tiến-hóa về đường tinh-thần trí-não, không cần hỏi cũng đã biết. Than ôi! về cái vấn-đề giáo-dục phụ-nữ, tưởng còn xa lắm thay, nhưng mới đây lại có bà Lê-thị-Khanh đăng bài phản-đối lại cái ý-kiến của ông N. X. T. trong số báo 2441 ngày thứ sáu 8 Mai 1925, lời lẽ rất kịch-liệt, biện-bác sắng chính-đáng, bà hiểu thấu cái nguyên-lý trong bài cảm-tưởng đối với nữ-giới của tôi, cắt nghĩa lại rất thỏa-thuật, tôi lấy làm đắm-phục cái tài-tứ văn-chương, cao-đàm hùng-biện của bà vậy, tôi không phải vì dặng lòng quá yêu của bà, vì tôi mà chiết-biện cho ra lẽ phải trái mà khen, chính là vì công-lý giữa xã-hội, mà có người chịa ra đường lấy cái trách-nhiệm khó khăn, vì nữ-lưu mà hả hơi, kẻo họ cho là Xứ Việt-Nam không có người đàn bà nào tiến đặng. Ôi! bà chữ « Xứ Việt-Nam » nói ra sao tự người nói mà không biết tái-nhục kia chứ. « Xứ Việt-Nam » là đất ở đâu? hễ lại không biết chữ xứ, tôi hay là xấu, dầu người khác dù tự-ng-lộc cũng không là nói được, huống chi tự người trong đất nước, lại nỡ đi cho mình là « Xứ Việt-Nam », đó không qua trong lúc ông T. thấy cần nâng cao cái phẩm giá người đàn bà » mà hoàng hốt sợ có ngang hàng với đàn ông chăng? nên nộ bất cập lượng mà nói rằng nói xỉ như thế, cho có lẽ nào giận con rận mà ông cái áo, hiềm vì bọn một hoa da phấn mất nết, mà ghét lây cả xứ-sở bao gồm, lại nói cho cùng đi nữa, dầu ông ta không hưởng lòng những lời nói của tôi, sao lại ông ấc đàn bà như vậy, cũng nên thong dong mà bàn bạc lại, chớ những lời tôi nói là tôi lấy sự giáo-dục ở trong cõi xã hội mà nói, có phải thì ra vị chi ai đâu, xưa nay tôi viết bài đăng báo, ai đã từng thấy tôi khen những người thường-lân hai-lý chưa? hay là bình vực đứa vô liêm-sỉ, vô đạo-ngãi chưa? bởi vậy mà tôi đối với lời công kích của ông T. thật lòng nay không có quí-lỗi nào cả, nhưng bình sinh tôi cũng ưa nghe lời bàn bạc để lại giữa công chúng, cho được thêm rõ lẽ phải trái, vì sự lý là một cái của chung, không phải ai dành lấy một mình mà đặng, cũng bàn lại càng hiểu thêm, song lại bởi chữ bàn bạc với hai chữ công kích là khác nhau lắm, trong sự bàn bạc cũng đã có ngụ ý khen chê rồi, bất tất phải đáng đến lời công kích thô bạo, thời người ta cũng đối lại liền, coi đó thì biết, ở đời ai có chịu nhường ai, chỉ duy cái lẽ phải người ta mới phục mà thôi.

Đạm-Phương nữ-sử.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Xin quí-báo làm ơn chỉ giáo cho tôi một việc sau này: Nguyên ngày 22 tháng bảy năm 1924 hội đồng làng tại có sắm một bộ bàn ghế, giá 20 đồng, hiện có giấy biên nhận, chẳng may đến đêm 14 rạng 15 tháng tư bị kẻ gian lấy mất, và bộ bàn ghế ấy khi chưa có nhà hội-đồng nên phải để ở đình mà đình thì cô thủ-từ của khóa hẳn hoi, và lại thìa khóa đình thì thủ-nhang giữ, đến sáng 15 tháng tám thủ-từ đến thưởng viên chánh hương-hội bàn ghế để ở đình mất rồi, nên chánh hội lập tức đại giấy hội-đồng để khám biên thì bàn ghế sở hội-đồng bị mất rồi mà không có xuyên tường tạc bích gì, chúng tôi làm biên-bản trình quan huyện sở tại tức là tòa án sơ-cấp. Mãi đến nay tòa án sơ-cấp xử bắt phạt trương tuần 5 hào, tuần phu mỗi tên 3 hào, còn thủ từ thì-nhang mỗi tên 5 hào, mà không thấy bắt trương tuần thủ-từ thủ-nhang đền bàn ghế cho hội-đồng chúng tôi.

Như thế trương-tuần tuần phu thủ từ thủ-nhang có phải đền bàn ghế cho hội đồng chúng tôi không?

Tòa-án sơ-cấp có quyền xử chưng-thẩm không? mà xử thế có phải không? mà giá có đến thì đền được bao nhiêu? Chúng tôi phải làm đơn kêu ở tòa nào, xin quí-báo làm ơn chỉ giáo cho hội-đồng chúng tôi thì hội đồ g chúng tôi cảm-tạ vô cùng, và việc này không rõ pháp-luật xin quí-báo chỉ-giáo cho.

Nay kính thư.

LỜI ĐÁP. — Những vật bị mất trộm giá tiền quá số 2 đồng thì tòa án sơ cấp không có quyền xử, vì đây là khinh tội, chứ không phải là tội vi-cảnh, mà trộm-phạm vào ban đêm ở trong đình thì tội đáng phải xử từ 5 năm đến 10 năm tội đồ.

Nếu hội-đồng có kiện thêm về luật bộ tội tòa án đệ-nhất-cấp thì mới có quyền chống án được. Bây giờ thì chậm quá rồi, vì thời hạn được chống án kể từ ngày kết án có 5 ngày thôi.

Ph. T.

Cuộc công-thái Đông-pháp

Mở số lần thứ mười ba

Sáng hôm nay tại tòa Đốc-lý đã mở cuộc rút số công thái Đông-pháp lần thứ mười ba

Số 58.808 được 10 000 đồng.

Số 97.666 được 1.000 đồng.

12 số sau này mỗi số được hoàn lại 500 đồng.

74.725	114.774	12.402	37.480
18.602	83 401	26 671	94.835
402.487	31.622	62.203	97.900

Còn 1 016 số được hoàn lại 100 đồng thì bên bảo trúng nên đợi mấy hôm nữa sở Tài-chính soát lại kỹ lưỡng và in vào *Quan báo Đông-pháp* thì bản báo sẽ đăng, vì trong 1016 số một trăm ấy không tài nào khỏi lầm lẫn được.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 27 độ
15 giờ 29 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một ta.	13	00
— nhì, —	12	00
— ba, —	11	00
Thóc hạng nhất, —	8	25
Bắp ngô —	8	80

Giá bạc. — Kể từ ngày 2 Juin 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 11 f. 20.

Tin tàu. — Tàu *Tonkin* đến ngày thứ tư 3 juin hồi 10 giờ ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Hongkong.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 20 giờ 7 phút tối thứ ba 2 juin.

Quan Thống-sứ đi Chapa. — Nhân ngày nghỉ lễ Pentecôte, tối thứ sáu vừa rồi, quan quyền Thống-sứ đi xe-hỏa lên nghỉ mát tỉnh Chapa. Đêm hôm qua ngài lại trở về, sáng hôm nay tới Hanoi.

Một từ nghị-định các trường tư-thục nên biết. — Quan Thống-sứ vừa ký một từ nghị-định quí định về việc mở trường tư-thục ở Bắc-kỳ, bản-báo trưởng nên đăng toàn văn bản dịch của nha Học-chính Bắc-kỳ như sau này:

Điều thứ nhất. — Trong việc mở trường tư-thục tại Bắc-kỳ thì tư-cách các viên-chức người bản-xứ trong trường và quy-cách nhà cửa mở trường công là thể-lệ sách bảnh-trí và cách-thức kiểm soát các trường ấy, đều phải tuân theo các điều khoản sau này:

Phàm trong nhà nào mà có từ năm đứa trẻ đi trường, mỗi đứa theo một giờ-học khác, mà trường vẫn đến họp tập để thụ-hưởng việc giáo-dục thì nhà ấy kể là trường tư-thục, dù trong việc giáo-dục ấy chỉ dạy một đôi phần các môn-học trong chương-trình việc học phổ-thông hay là việc học bách-nghệ, nhất là học chữ quốc-ngữ, học chữ Pháp hay là học chữ nho, cũng kể là trường tư-thục cả.

Còn những trường gia-đình thì không kể là trường tư thục; gọi là trường gia-đình thì người gia-trưởng chính mình dạy bảo lấy hay là nuôi thầy để dạy bảo con cháu mình hay là các con cháu những người họ-hương với mình hoặc bè-bối, hoặc về thừa-nhận mà mình đem về để nuôi nấng trông nom cho.

CHƯƠNG THỨ NHẤT

Thể lệ việc mở các trường tư-thục

TIẾT THỨ I — TƯ-CÁCH CÁC VIÊN CHỨC — NĂNG-LỰC ĐỐI VỚI PHÁP-LUẬT — CẤM QUYỀN — CẤM-LỆ

Điều thứ 2. — Các người kể sau này không được phép mở trường tư-thục hoặc làm chức-sự gì trong các trường tư-thục cũng không được; những người đã can án phạt trọng tội hay là khinh tội hoặc vì tội gian-lận, hoặc vì tội phạm phong-hóa; những người bị án truất mất tất cả dân-quyền hay là một phần dân-quyền kể trong điều 42 luật-hình; những người bị cấm không được dạy học trong tư-tục toán theo điều 8 chỉ-dụ ngày 14 mai 1924 của các lệ-luật khác ở Đông pháp hay ở bên Đại-pháp; những người nào từng sự các công-sở trong xứ Đông-pháp mà đã bị cách-chức hay bị giải chức vì việc trộ-ăng.

Người làm việc nhà nước thì không được đứng quản-đốc một trường tư-thục nào cả, dù tự mình đứng quản-đốc lấy, dù mượn người đứng quản-đốc thay cho mình cũng không được.

Những viên giáo-sư cùng những viên giáo-học các trường công không được làm quản-đốc các trường tư-thục.

Một người không được đứng quản-đốc nhiều trường tư thục.

HẠN TUỔI VÀ LỆ BẰNG-CẤP

A. — *Việc Pháp-học.*

Bậc Cao-đẳng tiểu-học Pháp

Điều thứ 3. — Các người dân thuộc địa Pháp hay là dân bảo-hộ Pháp làm đốc-trưởng các trường tư thục dạy bậc học tương-đương với bậc cao-đẳng tiểu-học Pháp thì phải đã hai mươi nhăm tuổi và phải có bằng Cao-đẳng Pháp (*Brevet supérieur*) giở lên.

Các người dân thuộc-địa Pháp hoặc dân bảo-hộ Pháp mà làm giáo sư ở các trường tư-thục ấy thì phải đã hai mươi một tuổi và phải có bằng cao-đẳng Pháp (*Brevet supérieur*) giở lên.

Bậc Tiểu-học Pháp

Điều thứ 4. — Các người dân thuộc-địa Pháp hay dân bảo-hộ Pháp làm đốc-trưởng và làm giáo-sư các trường tư-thục dạy bậc học tương-đương với bậc tiểu-học Pháp thì hạn tuổi cho viên đốc-trưởng là phải đã hai mươi nhăm tuổi, cho các giáo-sư là phải đã hai mươi một tuổi, còn lệ bằng cấp đều phải có bằng Cao-đẳng tiểu học Pháp-Việt (*diplôme d'études primaires supérieures franco-indigènes*) giở lên.

Bậc Tiểu-học Pháp-Việt

Điều thứ 6. — Các người dân thuộc địa Pháp hoặc dân bảo-hộ Pháp làm đốc-trưởng và làm giáo-sư các trường tư-thục dạy bậc học tương-đương với bậc Sơ-học yếu-lược bản-xứ thì hạn tuổi cho viên đốc-trưởng là phải đã 21 tuổi, cho các giáo-sư là phải đã 18 tuổi, còn lệ bằng-cấp thì đều phải có bằng Sơ-học yếu-lược bản-xứ (*certificat d'études élémentaires indigènes*) giở lên.

Bậc Sơ-học yếu-lược bản-xứ

Điều thứ 7.— Các người dân thuộc địa Pháp hoặc dân bảo-hộ Pháp làm đốc-trưởng và làm giáo-sư các trường tư-thục dạy bậc học tương-đương với bậc Sơ-học yếu-lược bản-xứ thì hạn tuổi cho viên đốc-trưởng là phải đã 21 tuổi, cho các giáo-sư là phải đã 18 tuổi, còn lệ bằng-cấp thì đều phải có bằng Sơ-học yếu-lược bản-xứ (*certificat d'études élémentaires indigènes*) giở lên.

C — Việc học chữ Nho

Điều thứ 8. — Các viên giáo-sư là dân thuộc-địa Pháp hay là dân bảo-hộ Pháp coi chuyên riêng việc dạy chữ nho thì hạn tuổi phải đủ 21 tuổi, và phải do một hội-đồng xét xem có đủ sức dạy chữ nho thì mới được dạy. Quan Thống-sứ chiếu lời trình bày của quan Thủ-hiến Học-chính Bắc-kỳ mà lập hội-đồng ấy.

D — Việc học Bách-nghệ

Điều thứ 9. — Các viên đốc-trưởng và giáo-sư dân thuộc-địa Pháp hay dân bảo-hộ Pháp các trường tư thục dạy học bách-nghệ thì hạn tuổi các đốc trưởng phải đủ 25 tuổi, các giáo sư phải đủ 21 tuổi và phải có đủ tư-cách như các viên-chức các trường bách-nghệ của Nhà-nước.

Tuy vậy, nhưng mà quan Thống-sứ xét viên nào có đủ tư-cách làm đốc-trưởng hay là làm giáo sư các trường tư-thục dạy học bách-nghệ thì ngài cũng có thể hỏi ý-kiến Hội-đồng quản hạt học-vụ mà đặc-cách nhận cho các viên ấy không cần phải theo hạn lệ nào cả.

E — Trường dạy nhiều ban học hay là dạy nhiều bậc học

Điều thứ 10. — Trong những trường dạy nhiều ban học hay là dạy nhiều bậc học thì các giáo-viên phải đủ hạn tuổi và phải đủ lệ bằng-cấp như đã định trong các điều từ điều thứ 3 đến điều thứ 9, dạy lớp học thuộc mặt học nào hay là thuộc bậc học nào thì phải có đủ lệ và mặt học ấy hay là về bậc học ấy.

F — Trường lưu-túc — Việc giám-thị

Điều thứ 11.— Người nào chưa đủ 25 tuổi thì không được đứng làm đốc-trưởng một trường lưu-túc tư-thục.

Người nào chưa đủ 18 tuổi thì không được làm giám-thị trong một trường lưu-túc tư-thục.

TIẾT THỨ II. — QUI-CỔ CÁC NHÀ DÙNG ĐỂ LẬP TRƯỜNG

Điều thứ 12. — Những nhà dùng để lập trường tư-thục thì phải cho tử-tế xứng đáng, rành làm nhà, cách thu xếp trong nhà, cùng là các nơi lân-cận tiếp-giáp đều không được có sự gì nguy-hiểm có thể hại cho sự yên-ổn, sức khỏe và đường luân-lý của học trò.

Các lớp học, các buồng ngủ phải cho thoáng khí, sáng sủa có bao nhiêu học-trò đến học và bao nhiêu học-sinh thì các lớp học và các buồng ngủ, phải làm theo kích thước cho xứng hợp với các học-trò ấy.

Nhà trường phải có nhiều chuồng tiêu.

TIẾT THỨ III. — CÁCH THỨC ĐƠN TỪ

Điều thứ 13 — Đơn xin mở trường tư-thục thì ngoài những khoản kê-khai và những giấy chứng chỉ đính trong điều 2 chỉ-dụ ngày 14 Mai 1924, lại phải có những giấy má sau này đính theo nữa:

1. Giấy kê-khai rằng trong 5 năm về trước viên đốc-trưởng làm nghề-nghiệp gì và ở những nơi nào;

2. Bản đồ nhà trường có chữ quan cai trị nhận thực và kê rõ rằng trong nhà trường có những phòng nào dùng để làm lớp học và nếu là trường lưu-túc thì lại khai thêm rằng có những phòng nào dùng về việc học-trò lưu-túc, mỗi phòng to nhỏ thế nào, mỗi bề là bao nhiêu (như là bề sâu, bề rộng, bề cao.)

Điều thứ 14. Đơn xin mở trường tư-thục đính các giấy má đã kể rồi thì phải gửi theo lối *recommandé* lên quan Đốc-lý hay là quan đầu tỉnh ở nơi xin lập trường hoặc sẽ định lập trường.

Trong từ-lập đơn xin lập trường lấy sẽ định ý-kiến của Hội-đồng vệ-sinh bản-hạt rồi đệ lên quan Thống-sứ.

Điều thứ 15. — Người nào đã được phép mở trường tư-thục rồi thì chính mình người nào cũng phải đến tận trường mà quản-đốc lấy.

Khi có một viên đốc-trưởng khác, khi đổi trường, khi mở thêm lớp học hay là mở thêm nhà lưu-túc phụ thuộc vào trường, khi sửa đổi điều gì trong các bản học hay là trong bậc học dạy ở trường thì hạn trong một tuần tháng nào quan cho phép làm đại-diện cho nhà trường thì phải làm đơn xin phép khác.

Khi viên đốc-trưởng lấy một viên giáo sư nào hay là một viên giám-thị nào thì phải gửi giấy *recommandé* mà trình ngay với quan Thống-sứ biết và phải khai rằng viên giáo-sư ấy hay là viên giám-thị ấy họ tên là gì, thuộc quốc-tịch nào, sinh tại ngày nào, ma sinh tại đâu và có đủ được những bằng cấp gì.

(Còn nữa)

CINÉMA PATHÉ
HANOI

Bắt đầu từ tối thứ sáu 29 Mai 1925, tại rạp chớp bóng Cinéma Pathé Hanoi sẽ chiếu phim anh tiểu thuyết 8 hồi

« TRIBOULET »

TRIBOULET! đứng đầu tích chuyện này là một vị chung thần hết lòng với nước, ngăn cấm vua (chủ) được nhiều phen khỏn đốn, dỗ trọn được trinh-tiết của con gái nuôi mình khỏi phải ô-danh.

Tích chuyện đã hay, cách dóng trò lại khéo!!!

Phim ảnh rày có một không hai!!!

Mời quý-khách đến xem cho đông. Kẻo hoài!!!

Hội-đồng thành-phố. — Hội-đồng thành-phố đến tối thứ sáu 5 juin này hội 9 giờ sẽ họp lần thứ hai.

Việc giúp đỡ những người bị nạn động đất ở Đại-lý phủ. Số tiền quyên của nhân-dân Pháp tại Vân-nam-phủ và Mông-tự để giúp các nhà bị nạn động đất tại Đại-lý phủ đã công được 4.725 hoa-viên. Số tiền ấy quan Lãnh-sự Pháp là M. Bodard đã giao ngay cho chính-phủ Vân-nam.

Khi ở Vân-nam phủ mới được tin đồng đất ở Đại lý phủ thì nhân-dân Pháp cũng đã quyên giúp ngay được 685 hoa-viên và quan Lãnh-sự Bodard đã giao ngay cho đức cha Garostarzu ở Vân-nam.

HIỆU BÁO-CHẾ :
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
MỚI HỒI QUYỀN MẤT HÀNG
(CATALOGUE)

Thi bằng Tiểu-học Tây và bằng Cao-đẳng tiểu học Tây. Kỳ thi bằng Tiểu học Tây (B E) và bằng Cao-đẳng tiểu-học Tây (B E P S) đã xong cả rồi. Các thí sinh có tên sau này được trúng tuyển:

Bằng Tiểu-học Tây (B E)

MM. Hoàng-đình-Ao, Trần-v-Bang, Lê-huy-Bình, Trần-v-Bưu, Ng-huy-Bôn, Ng-khắc-Cương, Ng-v-ết-Cửu, Phạm-ngọc-Cửu, Vũ-lai-Trương, Lê-Điếc, Ng-khắc-Chang, Ng-quý-Đệ, Cung-duy-Độ, Pasm-đình-Đối, Vũ-hữu-Đức Pasm-đình-Giêm, Nguyễn-Đải-Hàm, Nguyễn-đình-Hảo, Phạm-gia-Hệ, Vũ huy-Hiền, Vũ-đức-Hiếu, Nguyễn-văn-Hồ, Đỗ-Hoan, Hoàng-văn-Hối, Đỗ-xuân-Hợp, Nguyễn-ba-Hác Lưu-văn-Huệ, Nguyễn-quý-Hùng, Vũ-văn-Hưng, Khiếu-hữu-Kiếc, Đào-ba-Ký, Vũ-văn-Kha, Nguyễn-hữu-Khanh, Hoàng-văn-Khịp, Dương đình-Khuê, Hồ-văn-Mịch, Lương-đình-Môn, Nguyễn-văn-Nich, Nguyễn-văn-Ninh, Nguyễn-quang Nhu, Lê-văn-Nhân Nguyễn-đích - Nhiên, Phạm-quang-Pha, Nguyễn Phách, Ng-manh-Phác, Phạm-ngọc-Sán, Phạm-đức-Sỹ, Ng-v-Lược, Nghiêm-Toàn, Nguyễn-quang-Tuấn, Nguyễn-manh-Tương, Bùi-long-Tỷ, Lê-văn-Thanh, Trần-v-Thân, Phạm-ngọc-Thu, Đào-văn-Trinh, Lê-tài-Chương Videlier Jean.

Bằng Cao đẳng tiểu học Tây (BEPS)

MM. Hoàng-đình-An, Trần-v-Bang, Ng-huy-Bôn, Trần-v-Bưu, Ng-khắc-Cương, Nguyễn-v-ết-Cửu, Phạm-ngọc-Cửu, Vũ-lai-Trương, Lê-Điếc Ng-kh Dung, Ng-đình-Đào, Ng-quý Đệ, Trần-ngọc-Điệp Cung-duy-Độ, Phạm-đình-Đội, Vũ-huy-Đức, Phạm-đình-Đêm, Ngu ễn-hải-Hàm, Lương-văn-Hanh, Lê-khánh-Hanh, Nguyễn-đình Hảo, P ạm-gi Hệ Vũ-huy-Hợi, Vũ-đức-Hiếu, Ng-v Hiệu Đỗ-Hoan, Hồ xuân-Hợp, Ng-v-Hợp, Hoàng-v Hồi, Ng ba-Hác, Lưu-v-Huệ, Ng-quí-Hưng, Vũ-v Hưng Khiếu-hữu-Kiếc, Trương-văn-Kinh, Đào-ba-Thi, Vũ v K ang, Ng-hữu-Khánh, Hoàng-v-Khịp, Dương-đình-Khuê, Trần-v-Lang, Nguyễn-tri-Lộc, Hồ văn-Mịch, Lương-danh-Hôn, Nguyễn-văn-Ninh, Ng-v-Ninh, Ng-quảng-Kha, Lê-văn-Nhân, Ng-tịch-Nhiễm, Phạm-quang-Pha, Hoàng-Phách, Ng-manh-Phác, Ng-thế-Phương, Cao-ngọc-Quản, Phạm-ngọc-San, Hoàng-văn-Tài, Đa-năng-Tlob, Ng ieu-Toản, Ng-quảng-Tuân, Ng-manh-Tương, Lê-v-Thanh, Trần-văn-Toản, Nguyễn-ly-Thiện, Đoàn-khắc-Thịnh, Phạm-ngọc-Thu, Lê-duy-Trung, Đào-văn-Trinh, Lê-tài-Trương, Lê huy-Bình, Đào-đình-Khánh, Bà-tuy-Mâu.

Thi bằng Cao-đẳng tiểu học Pháp-Việt. — Sáng hôm nay tại trường Bảo hộ đã bắt đầu thi bằng Cao-đẳng tiểu học Pháp-Việt tức là bằng Thành chung cũ. Số thí sinh ở nam-ban là 228 người và nữ-ban 12 người.

Đầu bài luận Pháp-văn như sau này:

(Hai bài được chọn lấy một)

1) Les récits de famille, dit Alfred de Vigny (servitude et grandeur militaires) ont celà de bon qu'ils se gravent plus fortement dans la mémoire que les narrations écrites, ils sont vivants comme le conteur vénéré.

Vous raconterez un de ces récits « gravés fortement » dans votre souvenir.

2) Expliquer et commenter le proverbe chinois.

« Mieux vaut essuyer une larme du paysan que d'obtenir cent sourires du ministre ».

Các ngài muốn uống thứ hương trà rất ngon, xin mời đến số 59, phố Hàng Ngang

SAM-MẬU HƯƠNG-TRÀ
Kính cáo

Thi bằng Sơ học Tây. — Bạo này mới thật là mùa thi. Sau các kỳ thi lấy bằng Sơ-học yếu-lược ta, đến thi bằng tiểu-học Tây và bằng Cao-đẳng tiểu-học Tây. Ngày hôm nay thi thì bằng Cao-đẳng tiểu - học Pháp-Việt và bằng Sơ-học Tây, còn mấy hôm nữa lại đến bằng Sơ-học Pháp-Việt.

Những bài thi Sơ-học Pháp mở tại trường Sinh-từ sáng hôm nay đăng như sau này:

Luận Pháp văn

Vous venez de faire une commission en pousse pousse. Décrivez le véhicule, le tireur, ses mouvements. Réflexions.

Tính-đố

I. Avant d'acheter une douzaine de chemises pour 5 10 francs dans un magasin français, un client va s'informer du prix du même article chez un commerçant indigène qui le vend 4 $ 50 la pièce. Sachant que le taux de la piastre est de 10 f 70, on demande où le client trouvera son avantage et quelle est la différence de prix sur une chemise ?

II. Un parterre de 16 m. 20 de long et de 12 m de large est entouré d'une platebande de 1 m. 20 de large. Les bords intérieurs de cette platebande sont garnis de pieds de fleurs espacés de 0 m. 30 et coûtent chacun 0 $ 07. Combien a coûté cette plantation ?

Tập-vật học

Quels sont les organes de la respiration ? Pourquoi faut-il aérer les appartements que nous occupons ?

L'air est il plus sain à la ville ou à la campagne ? Pourquoi ?

Pourquoi les arbres assainissent-ils l'air que nous respirons ?

Số thí-sinh nam-ban có 119 người và nữ-ban 64 người.

Tòa án Trừng-trị. Sáng hôm nay tòa án Trừng-trị xử những việc sau này:

Ăn cắp xe chứa xe đạp ăn cắp. — Một người tên là Vương-v Gia đi xe-đạp đến c ửa Hà-trì (Hà đông) thì xe ở ngoài cổng rồi vào chùa. Khi ra thì thấy mất xe, hiện có đi trình. Sau sở cảm chó đi xét bắt được cái xe ấn cắp ấy, lại tới tại chính là tên Ng-văn-Lộc người làng Xuân-độ (Hà-đông) ăn cắp bán cho Ng thị-Tá bán hàng đem lấy 8 đồng, hiện có làm văn-tự bán. Tòa phạt Ng-văn-lộc 4 tháng tù về tội ăn cắp và tha cho Ng-thị-Tá vì xét vì xét không biết mà mua phải.

Bội tín. — Ng-văn-Thu làm nông đi thu tiền xe cho một người chủ xe tên là Đinh-v Chuyên liền lạm của chủ cứ mỗi ngày một ít tính thành ra 154 đồng, hiện lúc trực sở có làm giấy nhận xin trả. Sau vì bố việc trốn, cho nên chủ mới đi kiện. Nay người mẹ đẻ kêu van chủ thì người chủ đã xin rút đơn không kiện nữa. Vì thế tòa tha cho Ng-văn-Thu và bảo phải lo mà trả xong số tiền ấy, nếu để chủ lại kiện thì sẽ phải phạt nặng.

Kể cắp đan bà. — Ng-thị-Nghĩa, không làm nghề-nghiệp gì, chỉ chuyên môn ăn cắp ở chợ Đồng-xuân, hiện trước đã ba lần can án về tội ăn cắp. Một hôm nó thấy một người đàn bà tên là thị Hoan ở chợ Hôm cầm cặp rổ đi ăn mà trong rổ có để một quan tiền trinh thì nó cứ đi theo mãi. Đến khi người ấy mặc cả mua đồ ăn thì nó cũng đứng đấy giả cách hỏi mua, rồi nắng ngay lấy quan tiền trinh quăng ngay cho đứa khác cầm chạy mất. Sau người ấy biết nắm lấy thì lại còn làm mồm loa mép giải cãi nhau với người ấy. Không ngờ có người một toán vẫn đinh liền bắt giải vào sở cảm. Tòa phạt Ng-thị-Nghĩa 8 tháng tù.

Lời cảm ơn. — Chúng tôi có lời chân-trọng, thành-thực cảm tạ các cụ, các ông, các bà đã có lòng quý-hóa gửi giấy chia buồn, đưa đỏ phúng viếng và đưa đám: phu-quân, tuân-phụ, tổ phụ, ngoại tổ-phụ chúng tôi là:

M. NGUYỄN-TRỌNG-TƯỜNG
hưởng thọ 61 tuổi

Tạ-thế hôm mồng hai tá trước. Trong khi tang-gia bối rối, có điều gì sơ-sá ất xin các cụ, các ông, các bà rộng lòng tha thứ cho, chúng tôi được đội ơn lắm.

Vị-vong-nhân: Mme Ng-trọng-Tường
Cô tử: Ng-phương-Đam
(thông phán phủ Toàn-quyền)
vợ và con
Nữ-tử: Ng-đoan-Cung,
Ng-khiêm-Nhượng,
Ng-nhân-Hiền.
Tế tử: Lê-đình-Thăng,
Ng-gia-Phùng,
đồng bái tạ.

MỚI XUẤT-BẢN
Một quyển sách để giảng-tập quốc-văn
Quốc-Văn Trích Diễm
của ông giáo Dương quảng-Hàm soạn
Dày 252 trang — Giá: 0$88
Ở xa mua xin gửi 1$00
BÁN TẠI NHÀ SOẠN-GIẢ:
Số 98, phố hàng Bông, Hanoi

Số 906
THỦY-HỬ
NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

... Hôm trước sai người đến *Giang-châu* thảo-thỉnh thì chúng về báo rằng: Có các vị hảo-hán kéo về cướp phá pháp-trường, cứu đại-huynh đem đi con đường *Yết-dương-trấn* rồi; lại nghe nói cướp phá thành *Võ-di-quán* đốt cháy nhà *Hoàng-văn-bình*. Chúng tôi chẳng rõ tất thể nào đại-huynh cũng qua con đường này, vẫn sai người đò la tin-tức. Chúng tôi sợ quân sĩ thám không được đích, cho nên phải giả cách hỏi trại đi như vậy, dám xin đại-huynh tha-thứ cái tội thường-đốt ấy cho. Ngày nay may được gặp đây, mỏi các ngài chiến-mã vào trong tiền-trại, để gọi là có chén rượu nhạt, mong giải tắc thành, rồi sẽ nói chuyện trò đôi chút.

Tống-giang mừng rỡ, đỡ bốn vị hảo-hán lấy đây, rồi lần lượt hỏi tên từng người: người thứ nhất tên gọi *Ân bằng*, quê ở *Giang-châu* nguyên trước làm quản-hộ giữ mặt đại-giang, vì thất ý với quan trên, mới bỏ trốn đi làm giặc, biệt hiệu đặt là *Ma-vân-kim-kỳ*.

Người thứ hai tên gọi *Tưởng-kinh*, quê ở *Đam-châu* thuộc về *Hồ-nam*, nguyên trước là một người học-trò thi mãi không đỗ, mới bỏ văn sang võ. Người có tri-mưu, tính thông thạo toán, lại giỏi võ-nghệ và biết binh-pháp, bởi vậy chúng vẫn đặt cho một cái biệt-hiệu là *Thần-toán-tử đệ*.

Người thứ ba tên gọi *Mã lân*, quê ở *Kiến-khang* thuộc về *Kim-lăng*, nguyên trước là một gã tiểu-phiến, biết thổi ba cái thiết-địch và có tài múa đại-đao, hàng trăm con người không dám đến gần, bởi vậy chúng vẫn đặt cho một cái biệt-hiệu là *Thiết-địch-tiên*.

Người thứ tư tên gọi *Đào-tôn-vượng*, quê ở *Quang-châu*, nguyên trước là tay điển-bộ, người có sức khỏe, hay dùng một ngọn luân-đao, chúng vẫn đặt cho một cái biệt-hiệu là *Cửu vĩ-qui*.

Bốn vị hảo-hán lấy thứa tiếp *Tống-giang*, gọ uán lần-la đem một mâm rượu đến, rồi rót rượu trước mời *Triều-cái* và *Tống-giang*, sau mới *Hoa vinh*, *Đái-tôn* và *Lý-qui*.

Hai bên khuyên mời trò chuyện trong đó hỏi lâu thì toán quân thứ hai đã kéo đến, các vị hảo-hán lại cùng nhau làm lễ tương-kiến, rồi bọn *Ân bằng* xin đón cả vào trong tiền-trại *Hoàng-môn-sơn*.

Ân-bằng truyền quân lâu-la giết trâu mổ lợn để đại tiệc khoản-đãi, lại sai người xuống núi đón các toán quân đi sau, đều mời vào tất cả. Buổi trưa hôm ấy, các toán quân đi sau tới nơi, cùng họp tại nhà *Tụ nghĩa-sảnh*.

Trong khi uống rượu, *Tống-giang* nói với bọn *Ân bằng* rằng:

—Ngày nay *Tống-giang* này xin tạ ơn *Triều* thiên vương vào *Lương-sơn-bạc* để cùng tụ-nghĩa, chẳng biết các ngài đây có chịu bỏ nơi sơn-trại này để cùng đi hay không?

Bọn *Ân bằng* đều nói:

— Nếu hai vị nghĩa-sĩ không chê chúng tôi là kẻ nghèo-hèn mà cho được theo hầu thì còn gì hay bằng!

Tống-giang và *Triều cái* mừng rỡ, liền nói:

— Bốn ngài đã chịu vì đại-nghĩa mà theo đi thì xin tạm xếp khởi-hành ngay.

Các vị đầu-lĩnh đều có ý vui-vẻ, ở lại sơn-trại trong một ngày một đêm. Ngày hôm sau, *Tống giang* và *Triều cái* lại xuống núi đi toán trước nhất, còn các toán cứ thứ tự theo sau, mỗi toán cách nhau độ hai mươi dặm.

Bọn *Ân bằng* cũng thu xếp của-cải vàng bạc, rồi phóng hỏa đốt sơn-trại, cùng bốn năm trăm quân lâu-la ra đi, tức là toán thứ sáu, *Tống-giang* từ khi thu được bọn *Ân bằng*, xiết bao mừng rỡ.

Trong khi cưỡi ngựa đi đường, lại nói với *Triều-cái* rằng:

— Tôi lưu-lạc giang-hồ trong bấy nhiêu lâu, dẫu bị nhiều phen kinh-khủng, nhưng được kết giao với những tay hảo hán thì tôi đây cũng được hả lòng hả dạ. Ngày nay tôi theo đại-huynh về nơi sơn-trại là xin nguyện sống chết có nhau, không bao giờ thay đổi.

Hai người vừa đi vừa nói chuyện, thấm thoắt đã đến tửu-điếm của *Chu-qui*. Lại nói chuyện bốn vị đầu-lĩnh lưu-thủ ở sơn-trại là *Ngô-dụng*, *Công tôn thắng*, *Lâm-sung* và *Tần-minh*, từng hai người một đến là *Tiêu-nhượng* và *Kim-đại-kiên*, đã được tin của *Chu-qui* và *Tống-giang* bảo từ trước, mới sai quân lâu-la chèo thuyền ra tửu-điếm để nghênh-tiếp.

Khi vào tới bến *Kim-sa*, có đàn-sáo nhã-nhạc ra đón, các vị hảo-hán người cưỡi ngựa, kẻ ngồi kiệu, cùng nhau kéo lên. Lên đến cửa quan, bọn *Ngô-dụng* sau người mới nắng rượu tiếp-phong, rồi đón vào ngồi cả ở trong nhà *Tụ-nghĩa-sảnh*.

Giữa chỗ ngồi đã có đốt lò hương thơm. *Triều-cái* bảo một cái ghế chéo ở gian giữa, mời *Tống-giang* ngồi, *Tống-giang* một lòng từ-chối, nhất định không chịu.

Tống-giang nói:

— Đại huynh nghĩ làm! *Tống-giang* này may nhờ được các vị hảo-hán xông pha mấu lên ngọn giáo mà cứu vớt cho, mới được sống thừa. Đại-huynh nguyên vẫn làm chủ ở sơn-trại này, cứ cao lại nhường cho người khác. Nếu cứ cố ý muốn vậy thì *Tống-giang* này quyết xin liều chết có cam.

Triều-cái nói:

Sao hiền-đệ lại nói như thế! Nếu năm xưa không có hiền-đệ mạo hiểm cứu cho thì bây người trong bọn chúng tôi, còn đâu tính-mệnh mà đem nhau lên núi. Hiền-đệ là một vị đại-an-nhân ở sơn trại này, nếu không làm chủ thì định nhường cho ai!

Tống-giang nói:

— Các lẽ nên-xỉ mà nói thì đại-huynh còn hơn tôi mười bội, nếu tôi làm chủ sơn-trại, hà chẳng hổ-thẹn lắm ru!

Tống-giang cứ hai ba lần ép mời *Triều cái* ngồi ghế thứ nhất, còn mình thì ngồi ghế thứ hai, *Ngô dụng* ngồi ghế thứ ba, *Công-tôn-thắng* ngồi ghế thứ tư.

Tống giang nói:

— Bây giờ các ngài chớ nề công-lao hơn kém. Xin các vị đầu-lĩnh cứ ở *Lương-sơn-bạc* này thì ngồi chỗ vị ở hàng bên tả, mà các vị đầu-lĩnh mới đến thì ngồi khá.h vị ở hàng bên hữu. Đợi xem mai sau công-lao nhiều ít thế nào, bấy giờ sẽ xin liệu định.

Mọi người đồng thanh mà đáp rằng:

— Câu nói ấy rất phải.

Bấy giờ hàng ghế bên tả thì *Lâm-sung*, *Lưu-đường*, *Nguyễn-tiểu-nhị*, *Nguyễn-tiểu-ngũ*, *Nguyễn tiểu thất*, *Đỗ-thiên*, *Tống-vạn*, *Chu-qui* và *Bạch-thắng*; còn hàng ghế bên hữu thì các theo niên-xỉ thứ tự nhường nhau vào ngồi một dãy như sau này:

Hoa-vinh, *Tần-minh*, *Hoàng-tín*, *Đái tôn*, *Lý-qui*, *Lý-tuấn*, *Mục-hoằng*, *Trương-hoành*, *Trương-thuận*, *Yên-thuận*, *Lã-phương*, *Quách-thịnh*, *Tiêu-nhượng*, *Trương-quý hồ*, *Tiết-vinh*, *Kim đại kiên*, *Mục-xuân*, *Lệ-hạp*, *Ân bằng*, *Trương-kinh*, *Đồng-vy*, *Đông-mãnh*, *Mã-lân*, *Thạch-đũng*, *Kiều-kiện*, *Trịnh-thiên-thọ* và *Đào-tôn-vượng*.

Cộng bốn mươi vị đầu-lĩnh cùng ngồi, đàn sáo nhã nhạc, tiệc mở rất tưng-bừng vui-vẻ. *Tống-giang* đem việc *Sài cửu* trị-tội ở *Giang-châu* bịa đặt lời đồng rao thuật cho các vị đầu-lĩnh nghe.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
HIỆU TÀU
BỌC VÀNG
Máy 8 ngọc,
tủ chữa kính
Một số kim
cổ, chất độ quang
BẢO HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
30, Phố Paul Bert, — HANOI
2004

子獅號正泰金茶名

TRÈ ĐẦU XUÂN CHÍNH HIỆU KIM-THÁI ĐÃ TỚI

Bản-hiệu mới nhận được các thứ trà chính ở Vũ-gi-sơn mới sang,nào được nước được hương, các ngài đã dùng qua chè của bản-hiệu, vậy xin quá bộ chiếu-cố cho lấy làm hân-hạnh lắm. Xin tạm kể ra vài thứ để các ngài rõ.

Kim-thái,	Lâm-mậu,	Thiên-thái
Công-thái,	Tam-lợi,	Tam-nguyên
Như-ý,	Ngũ-phúc,	Minh-thái,
	Kim-mậu.	

KIM-THÁI
HANOI : Số nhà 3, Phố hàng Ngang, Téléphone 480.
HAIPHONG: Số nhà 140,Phố Khách, Téléphone 272.
2101

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :
ABLENNOL
20 thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất Santalol chất Salol và chất Uraformine
Giá 1$ 80 một hộp

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội.
Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :
Cachets du Docteur Nofal
0$95 một hộp
Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu qua kỳ sẽ vọng.
Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhẩm, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay !
Le sirop Nofal Thiocol
Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.
Giá tiền là 0$90.
Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.
Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

LỆ MUA BÁO
Xin nhắc lại để các ngài được biết rằng : Tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt quí ông nào mua thì gửi liền cho ; bổ không có tiền gửi theo giấy mua thì báo-quán không trả lời. Mua báo thì tính cả tiền gửi luôn cùng một tháng thì tính 0$60

Tòa án Đại-hình. — Hôm nay và ngày mai tòa án Đại-hình xử những việc sau này :

Này 21 tháng 10 năm 1924 hồi 7 giờ rưỡi chiều một bọn gian-phỉ cầm dao, gậy vào nhà một người Khách tên là Ho-Thinh tức Hồ-Nghị ở Chợ-cửa giả cách hỏi mua thuốc phiện rồi lốn đưa xông vào đánh hai vợ chồng người Khách và các con cái bị thương. Chúng cướp lấy cái trấp đựng 16 đồng và các giấy má.

Trong bọn cướp, sự chủ không nhận được mặt đứa nào cả, nhưng có ngờ cho Phạm-đình Phung quán ở làng Đang-than huyện Thanh-oai (Hà-đông) vì ngay hôm mất cướp vào lúc trưa có lấy ba đồng đưa cho nó mua lá gồi hộ, mà khi đưa tiền thì có giữ thế tây thân của nó hiện để vào trấp ấy. Nên quan Châu sở tại đến ngay nhà tên ấy ở khám thấy lí tên Đặng-viết-Pho, Đặng-v-Diêu, Ngkhắc Mạn và Trần-văn Lê ở đấy, tình nghi bắt cả đem xét hỏi thì chúng thú nhận có ăn cướp và lại giác cho tên Trần-khắc-Song, Phạm-v-Quý, Lưu-v-Can, Lưu-v-Giai và Ma-v-Lương cũng là những đứa đồng-đảng. Khi bắt được lí tên Trần-khắc Song hỏi thì cũng thú nhận ngay là có đồng-đảng.

Theo như cung khai của các tên phạm thì tên Phạm-đình-Phung là đứa thả-xướng và đưa đất, nhưng nó để những đứa đồng-đảng vào nhà người Khách ăn cướp, còn nó thì núp ở ngoài, vì nếu nó vào thì sợ người Khách ấy biết mặt.

Trong những đứa phạm, chỉ có tên Trần-đình-Song là đã can án một lần rồi.

Lời cảm ơn. — Chúng tôi cảm tạ các cụ, các ông, các bà đã có lòng quí hóa mà gửi giấy coin buồn, cho đề phúng viếng và đưa đám thân mẫu, tổ mẫu, thông tổ mẫu chúng tôi là :

Bà cụ Bà LÊ-THỊ-LUYỆN

sang 31 Mai vừa rồi.

Trong khi tang-gia bối rối, có điều gì sơ suất, xin các cụ, các ông, các bà tha-thứ cho, chúng tôi cảm tạ vô cùng.

Thừa trọng tôn : Trần-mộng-Lân vợ và con.
Có ai-tử : Trần-mộng-Lan vợ và con.
Có ai-nữ : Trần-thị-Ngọt.
Nội tôn : Trần-thị-Nhung và chồng
Trần-thị-Peuc
Trần-thị-Sâm
Trần-toj-Liên
Nội tằng-tôn : Trần-mộng-Long
Đồng gia quyến đồng bái tạ

Ngạch thừa-phái. — M Bùi-tấn-Niên, cử nhân, quán làng Liên-bạt, tổng Xà-cầu, phủ Ứng-hòa (Hà đông), được bổ thực phái hạng ba, làm hành-lâm-viện điển-tịch (8.1) và bổ đi thừa-phái phủ Nho-quan (Ninh-bình) thay M. Dương-văn-Quán, hồi hưu.

M. Lê-Vinh thừa-phái hạng nhì ở Vĩnh-yên, nay đổi về huyện Namtrực (Nam-định) thay M. Vũ-huy Nhu tạ thế.

M. Ng-quang-Chác, thừa-phái hạng năm châu Vũ-nhai (Thái-nguyên), nay đổi đi Vĩnh-yên và kiêm giúp việc ở tòa án đệ nhị-cấp tỉnh ấy thay M. Lê-Vinh.

M. Ng-khắc-Lộc, ấm-sinh quán làng Bình-hồ, tổng Lưu-xá, huyện Kimđộng (Hưng-yên), được bổ thừa-phái hạng năm, hàm hành-lâm-viện đãichiếu (9. 2) và bổ đi thừa-phái châu Vũ nhai (Thái-nguyên), thay M. Ngvăn-Chúc.

M. Hàn-Xang, lính tình-nguyện làm ô-tô cũ, quán làng Di-xu, tổng Trương xá, phủ Mỹ-hào (Hưng-yên) được bổ thừa-phái hạng năm, hàm tùng cửu-phẩm văn-giai và bổ đi tòng sự tại dinh quan Quản-đạo Hà-giang, thay M. Nguyễn-châu Đỉnh tạ thế.

Ngạch khố-xanh. — M. Ng-ngọc-Khuê, quản khố-xanh ở Nam-định nay đổi đi Phú-thọ.

M. Ng-v-Phương, quản khố-xanh ở Phú thọ đổi về Nam-định.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU-GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)
Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ : 0$90
油肝魚員

Chết trên xe-lửa. — Hôm 1er juin hồi 3 giờ, người ta thấy ở trong toa hạng tư chuyến xe lửa chạy 12, lúc 45 từ Lạng-sơn về Haro, một cái xác người chừng 32 tuổi. Khám trong người thấy một cái thẻ tuế thân tên là Đỗ-Á-Cương quán làng Bối-khê, huyện Đông-khê, tỉnh Hưng-yên và một vé tàu từ ga Lạng-sơn, và trong mình không có thương tích gì khả nghi nên đã cho mang về nhà xác.

Trộm. — Mme B hiện đương nằm dưỡng bệnh tại nhà thương binh trình sở Cảm hàng tới hôm 31 rạng ngày mùng một kẻ trộm lấy mất các quần áo lụa đáng giá 200 đồng.

Lời cảm ơn. — Tôi xin thay mặt gia-quyến tôi có lời trân-trọng cảm tạ các cụ, các ông, các bà xe gần đã có lòng tử tế cho đề phúng viếng, gửi giấy chia buồn và đi đưa đám nội-nhân tôi ngày 31 Mai mới rồi. Tấm lòng quí hóa ấy tôi và cả gia-quyến tôi, lấy làm cảm bội về chung.

Nay kính tạ
Nguyễn-văn-Tuân

ĐÃ CÓ
CHUYỆN GIẢI TRÍ
THỨ SÁU
Bán ở khắp các hàng sách
Giá 0$15

VIỆC BẮC-KỲ

BẮC-NINH

Có phải tự-tử không ? Đêm hôm thứ bảy 30 mai, chuyến xe đêm đi đến gần ga Lim, địa phận làng Lũng-giang, chợt phải người con gái làng ấy lìa bỏ cõi đời mình ra trông rất thương tâm, người cầm máy xe bỗ ngay đỗ lại, thấy đầu vẫn ra xa vì tốc vượng vào xe. Ngày hôm chủ nhật vẫn thấy tuần canh, chỗ khám xong mới được chôn.

Đồn rằng người này hình như phải bệnh phong, cảnh phá hương-hỏi và lý trưởng nhiều lần đe trình quan bắt đi ở trại bắt. Vì xấu hổ cùng trong họ ngoài làng và sợ nỗi sau này bị hắt hiu liều mình hồng-nhan, đêm ấy ra nằm đề cô vào đường tắt quyên-sinh.

Hải-vân lai cảo

HƯNG-YÊN

Người nhà từ thiện. — Chiều hôm nay ký giả thấy một chiếc thuyền đậu ở bến Hưng-yên, đương bốc gạo lên bờ xe vào dinh quan Tuần-phủ Nguyễn, ký-giả đi hỏi ra thì biết được rằng gạo ấy là của 10 nhà từ thiện ở Hà-thành và các nơi gửi đến, nhờ quan Tuần phát chẩn cho bần dân.

100 tạ gạo của ông bà Hưng-ký cho, thì phát ở tỉnh lị và chia ra các phủ, huyện hạt trong tỉnh phát vào xong ; kể đến gạo của quan Thống-sứ cho tiền mua 400 tạ, chia cho các hạt đề phát liên tiếp theo, ngày nào cũng có, cho đến lúc lúa chiêm được gặt.

Hôm chưa phát chẩn, ký giả trông thấy lắm người chỉ có da dính với xương, hai chân nề ra, vì tại ăn rặt những rau rừng và củ chuối, cho nên nó phát phù nhân ra như thế. Những người ấy nếu ăn nhiều vào một lúc thì chết ngay, nhưng các quan chỉ phát cho mỗi người lớn là 3 lạng tây gạo ; mỗi đứa trẻ con là 1 lạng rưỡi, mà phát làm nhiều ngày, tuy ít nhưng ngày nào cũng có cơm ăn, đủ giữ cho khỏi chết đói.

Có nhiều người ở xa đi đến Hưng-yên lính chẩn, đem sẵn một cái niêu đất theo. khi lĩnh được gạo rồi thì khoét ngay một cái lỗ ở sườn đề, đi vơ nhặt một ít lá nhãn lá ổi nấu ngay bột gạo vừa chín tới, nhão nhão, đỏ cơm, đỏ chao, bốc mà ăn ngay, bởi vì nhịn đói đã lâu rồi, không thể đợi đến khi về nhà được ; mà ăn thì k ông có muối.

Khốn nạn cho dân đất Bắc-kỳ ta ! Mỗi một lần vỡ đê thì khốn k ổ như thế, chẳng biết nhà-nước bảo-hộ có thấu cái tình cảnh cơ cực ấy cho, đề các ngài lo liệu cách nào mà giảm bớt cái tai-nạn đi cho dân được nhờ, thì công đức ấy lớn lao biết dường nào.

Nghe đâu 100 tạ gạo của 10 nhà từ thiện này chở tới, thì ngày 28 mai bắt đầu phát ở tỉnh lị, trước hôm ấy quẩy ở các làng hoàn cận tỉnh có mõ rao cho bần dân biết, để đi mà lĩnh chẩn.

Việc phát chẩn rất là khó khăn, làm thế nào cho khỏi tuyệt nào, cho khỏi một người lĩnh hai ba lần, ở đây quan Tuần thu xếp rất khéo, có thứ tự, mà không ai có thể đề lĩnh rồi mà còn lẩn vào lĩnh một lượt đề, nữa được, là cũng nhờ có một đoạn một mặt thì là vườn đất của Sứ và trại lính khố-xanh, một mặt thì bãi sông có nước, hai bên mặt đề, thì có hai rặng nhãn bóm tum, không có bóng nắng xuống được.

Bột ăn PHOSPHATINE FALIÈRES danh tiếng lâu nay, bán gợi đựng trong hộp thiết hàng chỉ khít kính lắm.
Có mua nhưng cho được hộp PHOSPHATINE FALIÈRES cùng bổ tinh thần, ích cho con nít mất sữa, người lớn đau huyết, ông già bà cả liệt nhược, cùng là kẻ có đau ốm mới mạnh.
Có trở bán cùng hết — Tại chỗ thì ở Paris, 55 6, đường La Tacherie.
R. C. Paris. 53.313

CAO-BẠCH
Hiệu TU-ĐƯỜNG, ở đường Bờ-sông, gần Cầu-đất, số nhà 28 (Quai Clémenceau) Hanoi.
Cho thuê xe ô-tô, chữa và làm bệ ngồi cùng sơn lại, giá tính phải chăng.
Lại có xe-lớn chở hành-khách đi Sơn-tây, Trung-hà.
Những giờ xe chạy như sau này :

Hà-nội đi Sơn-tây :	buổi sáng	6 giờ rưỡi,	đến Sơn-tây	8 giờ rưỡi
»	»	chưa 12	»	»	2 »
»	»	chiều 3	»	»	5 »
Sơn-tây về Hà-nội :	buổi sáng	6 giờ 15,	đến Hà-nội	8 giờ 15
»	»	10 »	»	12 »
»	»	chiều 2	»	4 »
Sơn-tây đi Trung-hà :	buổi sáng	7 giờ,	đến Trung-hà	8 giờ
»	»	10 » rưỡi,	»	11 » rưỡi
Trung-hà về Sơn-tây :	buổi sáng	9 giờ,	đến Sơn-tây	10 giờ
»	»	chưa 12	»	1 »

Xe đi rất chắc-chắn, không có điều gì trở-ngại, chỗ ngồi rộng-rãi.
Chủ-nhân : VŨ-TU-ĐƯỜNG cẩn-bạch.

GRANDS MAGASINS REUNIS
PHỐ PAUL-BERT. — HANOI
CÁC ĐỒ THAO-LUYỆN
Mỗi thứ giá hàng
Xe đạp course Tour de France cadre các sắc, nơ Gaulois, jante 1/2 mạ kền, roue libre, pignon fixe, guidon course, tay cầm bằng celluloïd, frein Simplex, selle Lamplugh . . 600 fr. 00
Xe đạp Clément touriste, cadre émail, jante 1/2 mạ kền, nơ Dunlop, guidon touriste, 2 freins à tringles, roue libre, garde-boue, sacoche garnie, pomme de cadre . . . . 675 fr. 00
Rip cập quần La Nationale, thép mạ kền . . . . . 1 fr. 00
Cái đeo đồ hành lý . . . . . 6 fr. 25
Cái giá xe đạp cao 47 c/m. . . . . 10 fr. 00
Raquette de tennis Tunmer Spécial, cadre frêne . . . . 195 fr. 00

Những người đi lính chẩn thì sắp ngồi làm 4 hàng, hoặc 2 hàng, ở trên mặt đê, tùy theo số người nhiều ít. Đến họa giờ, đợi cho lác người lĩnh chẩn đến hết rồi, lại không bao giờ để rải rác ra các đoạn. Mỗi một hàng người ngồi trải 2 người đong gạo phát, và hai người bưng từng gạo đi theo, hễ gạo trong thúng phát hết thì đã có bao gạo để sẵn trước gần đó, đề ngay ra thúng phát kế tiếp ngay, khỏi phải đợi đi lấy xa mà mất thì giờ. Mỗi một hàng người ngồi, mà có hai người phát, là phát 2 đầu rẫy, phát dồn vào giữa, hễ người nào lĩnh được gạo rồi, thì phải đứng dậy đi ngay, ngồi ở đấy để nào, thì phải đi ra đầu đê ấy, ở đoạn giữa thì có lính đứng canh, để phòng có kẻ đã lĩnh rồi, hoặc có lần lút lẫn vào ngồi đoạn giữa để chực lĩnh lần nữa chăng.

Khi phát chẩn thì có cả các viên ký hào cùng đại phú thương trong thành-phố cũng ra giáp việc, trông coi số gạo, và sắp đặt trật tự. Có hôm có những hơn hai vạn người đến lĩnh chẩn mà không huyên náo và lộn nhộn chút nào.

(Xem trang thứ tư).

SÂN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ ba 2 Juin 1925
KIM THOA ẤN
Vô tình ai biết giả danh,
Qua ngày bảo đảng trời xanh chẳng nhầm.

Tối thứ tư 3 Juin 1925
GƯƠNG BẠC TÌNH
(Hồi thứ II)
Làm bia đề thế gian cười,
Pha người chẳng bỏ khi người phụ ta.
Lỗi tình nhầm mắt bước qua,
Thà nương bóng phật họa là thoát thân.

Kính cáo các ngài uống trà
Hôm trước tiếp được nhiều thư của các ngài hỏi bao giờ có trà mới và khen thứ hương-trà của hiệu Sôm-Mậu giá rẻ vị ngon, bản hiệu rất kỳ lâm cẩm-kích. Nhưng thư hỏi nhiều quá, không thể trả lời riêng từng ngài được. Nay trà mới đã đến, vậy xin đăng báo để các ngài biết mà mua giùm cho. Xin mời đến số 59, phố Hàng Ngang và các sở đại-lý kể ra sau này :
Nam-định : Hợp-thái-xương, Hàng-mậu, Công-phát, Quảng-ký và Di-thịnh.
Hải-dương : Phúc-nguyên, Nguyễn-lâm-Ký, Thuận-phát-tường, Thụy-ký-xương, Chợ sặt, Đông-xương-long.
Hải-phòng : Bảo-sinh-đường, Lợi-sinh-trường, Bảo-hoa-hiên, Anh-lợi.
Lang-sơn : Chi-hưng.
Hưng-yên : Bảo-sinh-đường, Kiên-hưng.
Thái-bình : Thái-hoa-long, Nguyên-cát-tường
Phủ-lý : Quảng-sinh-đường.
Thanh-hóa : Sinh-ký, Đại-hưng.
Nghệ-an : Văn-minh, Lục-ký.
Ba-đồn : Vinh-phát.
Thuận-hóa : Cao-thái.
Ninh-giang : Nguyễn-thái-mương.
Yen-bay : Đại-lợi.
Hiệu SÂM-MẬU
Số 59, phố Hàng Ngang, Hanoi
Kính thư

KÝ TÊN KHÔNG RÕ
Bản quán xin nhắc ngài mua báo khi có việc viết thư đòi bổ báo-quán, thì cho biết rõ ở tỉnh nào, quận nào, tổng nào, làng nào, số nhà nào, tên họ là gì, để cho người làm đề ở kiểm. Kẻo các ngài thường hay kỳ tên ấy tắt, xóa thêm quá, thành ra nhiều khi báo-quán không biết ở

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKIOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG
Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

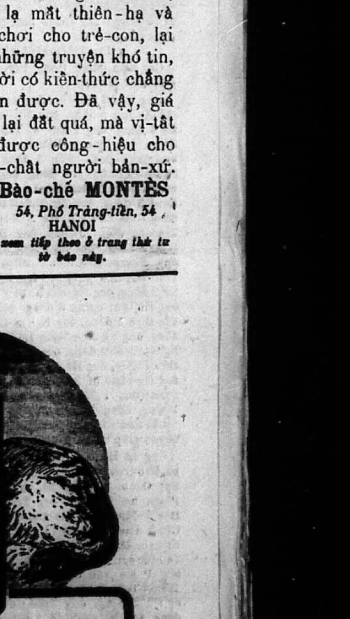
Xin xem-tới và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên hiệu Khải-định thứ ba, tòa Bộ-các phụng lời chỉ phê rằng :
Chiếu nay đại được phòng cẩn MONTÉS qui ông, có chữ nên một thứ rượu bổ để tăng ngự đang gạo rất hay, đáng nên gia thưởng trước lục phê thị gởi cho qui được phong cho-ông để tỏ thanh-ý e.
Khâm thử.
欽此
以有製造三年五月第七日內閣奉

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bán-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai dã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư bổ báo này.

Rượu DUBONNET
là rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại
Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, DUFOURG, CARBONNIER & Cie
PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

Mấy hôm phát gạo của ông bà Hưng-Ký cho, thì quan Tuần có mời ông bà Ký về xem phát, nghe đâu đến hôm phát gạo cứu 10 nhà mới cho đây, thì quan Tuần cũng mời các ông các bà Ký về xem. Ý quan Tuần làm như thế, là để cho các nhà làm phúc trông thấy dân tình đói khát thật, cho biết rằng của mình bỏ ra ấy cấp đến nơi các người cùng khổn.

Xem giá gạo có 11 hoặc 12 đồng một tạ tây, thì cũng không kém gì là mấy, thế mà dân đói đến nhường ấy. Xét ra thì không có tiền, dẫu gạo có hơn chăng nữa, thì cũng chịu nhịn đói mà thôi, chứ không có tiền mà đong được.

Xin kể phương danh 10 nhà từ thiện cho một trăm tạ gạo ra sau này :

Bà Phúc-thành, hàng Ngang Hanoi
Bà Bồ, »
Bà Phúc-Lợi, »
Bà Đức-Thịnh, hàng Cót »
Bà Tín-Lợi phố Bờ-sông »
Bà Nam-Sinh, Haiphong.
Bà Liên-Thái Nam-định.
Bà Vạn-Tường, hàng Đào Hanoi.
Bà Đào-thuông-Mã, hàng Trống »
Bà Vũ-huy-Quang, hàng Bông »

Và Bà Huyện-Đức ở phố hàng Mã mấy cũng gửi cho riêng 10 tạ.

Ký-giả là dân tỉnh Hưng-yên, tuy không đến nỗi phải đi lĩnh chẩn gạo của các nhà từ thiện đã cho, nhưng vì tình hàng tỉnh với nhau xin thay mặt đồng bào có mấy lời trân trọng cảm tạ tấm lòng nhân-đức của ông các bà đã đoái thương đến kẻ khốn khó trong lúc này.

T. lai cảo.

THÁI-BÌNH

Hội Tập-thiện. Bản hội có xin phép quan trên mở cuộc chớp bóng tại hội quán ba tối để lấy tiền phát chẩn cho kẻ cùng khó, bán vé được 141$30, các hội-viên kết tự người nhiều quyên giáp được 81$00 và các nhà hảo tâm trong thành-phố giáp được 77$50 trừ thuế nhà chớp bóng cùng tiêu vật hết 89$06, hiện còn là 210$74, bản hội đã trình quan công-sứ để đong gạo phát cho kẻ đói, bắt đầu phát từ hôm mồng tám ta tại sân nhà thờ, mà trong lúc phát quan công-sứ có cử một quan một với mười người lính ra để trông nom giúp đỡ với bản hội cho được nghiêm trang. Các nhà hảo tâm quyên giáp bao nhiêu, bản hội xin kê qui tính phương danh để nhờ qui báo đăng lên báo chương cho được minh bạch. Trong khi chớp bóng ông Đào-thiện-Luận có lòng tốt cho phường âm nhạc ra dự để thổi trong khi chớp bóng nghỉ và ông Lư-chí-Phá cho xe auto để đi cổ động trong thành phố, thực là phúc đẳng hà sa.

Tập-Thiệp-hội kính cáo

Các viên chức trong hội quyên giáp như sau này :

Ông Ng-trí-Phú 10 đồng, ông Ngô-thế-Xương 5 đồng, ông Nghiệp-lập-Ký 6 đồng, ông Trần-huy-Thường 5 đồng, ông Ng-ngọc-Phương 5 đồng, ông Trần-doãn-Văn 3 đồng, ông Phạm-văn-Lương 3 đồng, ông Bùi-xuân-Cương 3 đồng, ông Lương-ngọc-Kỳ 3 đồng, ông Ng-khắc-Trường 3 đồng, ông Lê-đình-Bôe 3 đồng, ông Trần-huy-Ngọc 3 đồng, ông Hoàng-Hến 3 đồng, ông Ng-Trang 3 đồng, ông Phạm-văn-Chiêu 3 đồng, ông Trần-văn-Cầu 2 đồng, ông Ng-văn-Sắt 2 đồng, ông Ng-văn-Khuê 2 đồng, ông Bùi-duy-Trinh 2 đồng, ông Ng-văn-Bích 2 đồng, ông Ng-tuy-Chân 2 đồng, ông Vũ đình-Ngôn 1 đồng, ông Ng-thọ-Toán 1 đồng, ông Phạm-xuân-Nêu 1 đồng, ông Hà-tư-Tuấn 1 đồng, ông Ng-văn-Chí 2 đồng, ông Trần-xuân-Tụng 1 đồng, ông Vũ-đức-Vi 1 đồng. Cộng được là 81 đồng.

Các nhà hảo tâm trong thành phố quyên giáp như sau này :

Ông bà Đào-thiện-Luận 15 đồng, bà Đào-trọng-Vận 10 đồng, ông Ng-huy Oánh 5 đồng, bà cụ thượng Phạm hai 5 đồng, ông Trần-đình-Hòe 5 đồng, bà Bảo-xương tức ba Cần 5 đồng, ông Hà-trần-Ký 5 đồng, bà nghị Mai 5 đồng, cô Đặng-chiến-Tân tức con gái bà cả Phước 5 đồng, ông Phạm-văn-Uyển 3 đồng, ông Trần-v-Tuấn 3 đồng, bà án hai Trần-đa-Du 2 đồng, ông Trần-sinh-Ký 1 đồng, cậu Ng du-Ninh 1 đồng, ông cai Minh 1 đồng, ông Ng-thế-Lạc 1 đồng, cậu Ng-văn-Thái 1 đồng, ông Lý bá Ruyệt 1 đồng, ông Lý bá Giao 1 đồng, bà tiệp Lan 1 đồng, ông Phạm-đức-Chân 1 đồng, bà đồ Tiên 5 hào, bà hàng Quảng (phố giá nến) 5 hào, cô ký Bốn 5 hào. Cộng tất cả được 77 đồng 5 hào.

Agents d'Annonces en Europe
POUR LE
« TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN »
Sté Mutuelle de Publicité
14, Rue Rougemont, PARIS (IXe)

NHÀ BÁ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG
NÊN DÙNG THUỐC
QUINOFORME
bọc đồng, bọc viên
Phí tiền cả các thuốc đều Pháp toàn dùng một thứ thuốc mạ.
Gửi bán tại tất cả các nhà báo-chế
Nhà chế thuốc LACROIX, 29 rue Rodolphe de Gérard — PARIS.

NHÀ BÁ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, sưng da dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

● Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

Agents d'Annonces en Europe
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Trouchet, PARIS
19, 21, 23, Lexington Ave. LONDRES

Nhà Bán-đồ « TẤM-TẮM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho báo-quán 0$15 giấy quốc bảo, nhưng lại thêm vào thì giờ rõ-ràng vào đấy, và gửi theo hai bao (0$2 bằng tem cũng được để thêm tiền giấy quốc bảo.

Để ai không gửi tiền theo thì cứ để nguyên như cũ hoặc phải trả nặng hơn.

Ăn trọng tái sinh

Những người khôn ngoan tài giỏi thường khoe rằng : Sự đời cái gì cũng biết cả, thiếu cái chết nữa thôi, thế mà cái chết tôi đã biết qua.

Nguyên tôi bị bệnh đau tức kinh niên nặng nhiều thuốc mà không khỏi, khi tôi bị cảm nặng, chúng nhập lý cơm thuốc không nạp đòm xuyễn kéo lên, bỗ hôi sang dương, chân tay quyết lãnh tôi nghe trong mình đòm kéo lên ngực nọc lên, cổ thở nó xì xì. Hận bấy giờ, vợ tôi có sắn con tôi, ngồi trước mặt, thì tôi còn trông thấy, sau đòm lên tắc hầu, mê mẫn ngắc đi vợ con khóc lóc mà không biết khi tôi ngất đi, hình như giấc ngủ chiêm bao, khí lên mũi lên non chơi bời, tức thở mắn ở ngoài dương xỉ. Ngay tức bấy giờ ông bỗ vợ tôi lên đến ông « Tam-Tinh y-quán » ở phố Mã-mây, số 4 Hanoi đem thứ thuốc Tạc-tuyết xuống chữa, thì cái đòm họ xuống dần dần, đến cuống mấy tinh dần ra, tôi chắc ra phẩm chất cả mười phần sao lại sống, ơn ấy thật là tái sinh. Vậy có mấy nhời đăng lên báo cám ơn, để tỏ tấm lòng mình tạ.

Làm tối là Trần-đình-Thâm,
Entrepreneur, Nº 91, rue de Negrat
Hanoi

NHÀ BÁ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :

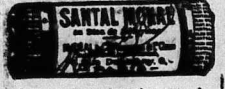
Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Nhiều người cứ tưởng bệnh khi hư không can-hệ gì cho lắm, không cần phải chữa, tự nhiên bệnh cũng khác khỏi. Khi bị bệnh thì người ta thấy bức rức khó chịu, mà khi đi tiểu tiện thì đau đớn lắm, lúc đó uống một ít thuốc là thấy dễ chịu, đã tưởng rằng khỏi rồi. Ấy thực là lầm to vậy. Bệnh khi hư sinh ra nhiều nỗi khó khăn : Sưng bàng-quang mà sinh ra đi tiểu tiện luôn ; sưng nhiệp-hộ-tuyết mà làm cho mong buốt nơi niệu-quản ngăn mất đường tiểu tiện. Những dịch-hoàn cũng sưng lên mà làm đến tuyết sản đi được. Các bệnh ấy làm cho đau đớn sưng lên, mà người đau không thể cựa cậy được. Mà đàn-bà thì sinh ra các bệnh phục hồ, cũng là bệnh tuyết sản và sau sinh ra ốm nặng. Người ta đã hiểu Bệnh khi hư cần phải điều-trị, mà lại cần phải có thứ thuốc nào chắc chắn, thuốc nào công-hiệu. Ấy chính là thứ thuốc *Santal Monal*. Các quan lương-y đã công-nhận thuốc *Santal Monal* là một thứ thuốc rất tốt, hiện các nhà thương ở thế-giới này đã có dùng khắp cả. Thuốc này chữa bệnh khi hư thực là thần tình, bệnh đau lại tránh khỏi được những nỗi khó khăn và làm cho niệu-thủy thành ra xanh, rửa sạch cái cơ-quan bần-thiu.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

2056

NHÀ BÁ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay ưa hám, huyết kinh ra rào phải làm cho hay ho vậy uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ !

Bắt thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là :

Thuốc nước bổ huyết
MÁU BÒ 1$40

THUỐC DÉPURATIF SENSAL

Thuốc DÉPURATIF SENSAL dùng để trị các bệnh ngoài da, thì giới kiến hiệu, giờ thành giai thế nào cũng chữa khỏi, như bệnh giẫu các khớp xương, lên bà cổ bướu mẫn tỳ tính nguyệt rối mà sinh ra các chứng bệnh, giức đầu đau tim vì huyết xấu, đau thận, sưng gan, vì bệnh trỹ.

Thuốc này cũng là một thứ liều độc rất tốt để trị những bệnh vì bệnh giang mai mà phát ra.

Trước khu ăn cơm, mỗi bữa uống một thìa sup. Trẻ con không uống được thuốc này.

Mỗi lọ giá . . . . . 1$50.

Hiệu bào chế CHASSAGNE 59, Phố Paul Bert, Hanoi

CẦN NGƯỜI LÀM VIỆC

Muốn mượn một người thợ làm điện (électricien) về xe Auto thật giỏi, lương bổng rất cao.

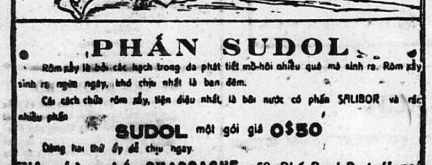
Ai sành nghề hỏi tại :

« GARAGE BOBILLOT »
Số 7, cạnh trường Y-viện, Hanoi

C. J. BONNET
là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

PHẤN SUDOL

Rôm sẩy là bệnh các hạch trong da phát tiết mồ-hôi nhiều quá mà sinh ra. Rôm sẩy sinh ra ngứa ngáy, khó chịu nhất là ban đêm.

Cứ cách chừng rôm sẩy, tiện điều nhất, là bôi nước có phấn SALIBOR và rắc nhiều phấn

SUDOL một gói giá 0$50

Dùng thử thấy để chịu ngay

Hiệu bào-chế CHASSAGNE, 59, Phố Paul Bert, Hanoi

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ
酪補

J. BLANC (dệ nhất hạng bào-chế)
Ông L. BLANC (người nói-nghiệp)
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra
Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
補腦古柯旺每吉咽沒嚨喉軟要補

Bán tại : Hiệu Bào-chế J. BLANC
2099 31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

ƯU CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TẠNG PHỦ VÀ TRỊ SINH RÉT CHẾ RA ĐỜI CÂY THUỐC QUINQUINA

SÁCH DÙNG

CORAR VÀ CÔNG-TI

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)